

DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE

A magyarországi nagy- és kistőzsdetulajdonosok szakközlönye és értesítője.

A DOHÁNYGYÁRTÁS, ELADÁS, VALAMINT A HOZZÁTARTOZÓ CZIKKEK SZAKKÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési ár fél évre 5 kor.

Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő:

HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Eötvös-utca 5.

hová az előfizetési összegek,
— — valamint a kéziratok küldendők. — —

TARTALOM: El a konkurenciával. Modern csomagolás. Vegyeshírek. Levél a szerkesztőhöz.

El a konkurenciával!

Vonatkozással az e tárggyal foglalkozó multkori cikkünkre, Bécsből igen előkelő és illetékes helyről levelet kaptunk, a melyben szószerint a következők foglaltattak: „Lapjának az e hó 1-ről kelt 17. számában szó van a kiselárusításnak versenyéről dohánykiadók és kistőzsdések között. Azt mondja egy helyen, hogy gátlólag hatott az a körülmény, hogy egynémely berendezésben és szokásban a magyar dohánymonopolium egységesen járt el az osztrákkal.“

Eltekintve attól, hogy a szóban forgó kérdés egyáltalán nem oly természetű, hogy a fennálló szabályok és megállapodások szerint egységes szabályozást követelne, hanem inkább szabad kezet hagy mindkét monopoliumnak, abban a helyzetben vagyok megállapíthatni, hogy „a bécsi nagytőzsdések kiselárusítása a nagyban való elárusítás után járó provízió megfelelő felemelése ellenében már régen belettszűntetve. Nagyobb vidéki városokban is megüresedő nagytőzsdék csak kiselárusítási engedély nélkül töltenek be.“

E helyreigazítást, melyet Dr. Svoboda János, cs. kir. miniszteri tanácsos urnak köszönhetünk, örvendetes tudomásul vesszük. Bizonyosága ez annak, hogy Ausztriában már régen hozzáláttak a kistőzsdések szomorú helyzetén javítani; bizonyítja azt is, hogy az általunk kezdeményezett, szóban forgó ujtás

szükségét Ausztriában régen elismerték és sok teketória nélkül behozták. Ha nem volt erről tudomásunk, őszintén beismerjük, hogy ez részünkről hiba volt, jöllehet, ugy ebben, mint hasonló kérdésekben az idevaló illetékes helyeken tudakozódtunk volt. Hogy itt minálunk az osztrák dohányelárusítási viszonyokat oly kevésbé ismerik, azt a jövőben megjegyezzük magunknak.

És most térjünk vissza cikkünkre.

Amint várható volt, százakra menő levél érkezett hozzánk, a mely mind lelkesedéssel üdvözölte felszólalásunkat. E kérdés szabályozásával tényleg egy régi sérelem talál orvoslást azáltal, hogy a kistőzsdésnek teljesen átengedik a kiselárusítást. A mit a nagytőzsdések, a kik a dolgot még mindig nem akarják megérteni, ez ellen felhozhatnak, az teljesen alaptalan. A dohány és szivar kiszolgáltatása a kistőzsdések részére, ha nincs kiselárusítással egybekötve, első sorban költségterhüket csökkenteni, minthogy ily módon nem kell drága helyiséget, nagy személyzetet tartani, fényes kivilágításról gondoskodni. Ezenfelül valószínű, hogy, ugy mint Ausztriában, províziójukat is megfelelően felemelnék.

Ami a személyzetet illeti, a mely ezáltal a nagytőzsdékben fölöslegessé válnék, azt hisszük, hogy a kiselárusítás megnövekedésével elég hely akad, hogy ezeknek saját kistőzsdéjük biztosíttassék vagy hogy alkalmazást találjanak kistőzsdékben. Egyébként ezeknek száma nem oly nagy, hogy itt tekintetbe jöhetne.

Ha hallatszik a tuloldalról oly állítás is, hogy a szivar kiszolgálásánál szokásos panaszok így sem fognak elhallgatni, mert a kistőzsdések ezentul is protekcióról fognak beszélni. Ami ezt illeti, ily vádaknak elvonják az alapját az által, hogy a nagytőzsdékben beszüntetik a kiselárusítást. Mert először megszünik a nagytőzsdés érdeke, egyiket vagy másikat előnyben részesíteni, másodsor előírás szerint történhetik az eljárás, melynek pontos betartása minden panaszt megszüntet, harmadszor pedig a közönség nem fogja ezt vagy amazt a gyármányt kérni, mert nem lesz többé oly bevásárlási forrása, amelyről ma azt hiszi, hogy csak ott és pedig a nagytőzsdében kapható a legjobb áru.

Végül még megemlítjük, hogy az ez ügyben illetékes hivatali tényezők kedvezően fogadják azt és hogy a legközelebb megindítandó mozgalmat a legjobb siker kecsegteti.

Modern csomagolás.

Azt az óriási haladást, mely a magy. kir. dohánygyárakban előállított összes gyártmányok csomagolásában látható, föltétlenül el kell ismernünk. Szemben a 12—15 év előtti csomagolási móddal a mai igen magas fokon áll. Csak hogy napjainkban nem szabad ily haladással, ha még oly elismerésre méltó, megelégedni. Különösen a jó izlés és a kiállítás eleganciája az a mely folytonos javítást igénye.

A különlegességi gyártmányokon világosan meg látszik, hogy a magy. kir. dohányjövédéknek van érzelme és izlése az ilyenmü kiállítás iránt. De miért nem mutatkozik ez az általános forgalomban levő fajoknál is?

Nem kívánjuk mi, hogy az olcsó fajok drága csomagolásban jalenjenek meg; nem jut eszünkbe e tekintetben a német gyártmányokat utánozni, a hol sokszor egy tizfilléres szivar diszes kiállítású, mely többet ér, mint a szivar maga; a mit mi kívánunk, az a sablonszerűség alapos eltávolítása. Hisz van annyi különféle csomagolási mód, a mely praktikus, csinos és a mellett olcsó, a minthogy másfelől a nyomtatványok tekintetében manapság oly óriási versengés folyik, a mely mindennap újat meg újat hoz.

Nem tudjuk belátni, hogy például a szivardobozokra ragasztott nyomtatványoknak miért kell majdnem teljesen hasonlóknak lenniök. Egy feltűnő szinkulonséget maguk az elárusítók is szivesen látnának, mert ez kirakataikat csinosan tarkítaná. Es még egyet. Ha a szivarok és sok dohányfajnak az elnevezései majdnem félszázad óta változatlanul is megmaradtak, mégis nagy hibának tatjuk, hogy a színek elnevezései magyarul hangzanak. Láta már valaki, hogy a német

gyárosok, a kik szintén szeretik nyelvüket, a szivardobozokat »világos,« »sötét,« »barna,« »világosbarna,« jelzéssel elláták volna? Mindenütt a világon a spanyol színjelzést használják szivarok jelzésére. Teszik ezt már csak azért is, hogy ezzel a fedőlevélnek havannaeredetét jelezzék. Bármint legyen, szivaroknál szokásos a szint »Maduro, Oscuro, Claro, Colorado,« stb. jelzéssel ellátni. Az osztrák dohánygyárak is ezeket a jelzéseket használják, a nélkül, hogy valaha valaki ez kifogást tett volna. Megkönnyíti ez az árusítást is, mert minden vevő nagyon válogat a színben és minthogy könnyü neki, a nagyon világos és érthető jelzések között válogatni az elárusító pedig nem mindig rendelkezik valamennyi színű szivarral, sokszor kellemetlenség származik belőle, mely elkerülhető, ha a dobozokat a szokásban levő nemzetközi elnevezésekkel látják el.

Végül még megemlékezünk a külső ládáról, mely hossza és mélysége tekintetében nem mindig felel meg az előírásnak, a mennyiben a benne levő 60 doboz nem mindig tölti ki teljesen a külső ládát. Lehetséges egyébként hogy maguk a dobozok is egyik-másik gyár részéről nem a megfelelő nagyságban készítettnek, mert sokszor nyitva érkeznek, a minek a laza csomagolás az oka. Mindenesetre kellő figyelemben kell részesíteni a külső ládát is, mert ezt tudvalevőleg igen könnyü deszkából készítik és egyébként is igen lazán van megalkotva.

Vegyes hírek.

Személyi hír. *Wolfrumb Károly kir. tanácsos* ur, székesfővárosi pénzügyigazgató fürdőkurájáról visszaérkezett és működését ujból megkezdte.

Világos és sötét szivarok. Nemrégiben egy gyár részéről mintegy 70 láda Trabuco-szivar lett az elárusító raktárba beszoigáltatva, melynek minden egyes doboza »világos« vagy »világos barna« jelzéssel volt ellátva. Ha már ennyire bővelkednek világos fedőlevelekben, kívánatos volna, e szivarok csomagolását olykép berendezni, hogy fele vagy harmadrészben sötétebb színűekből is kerüljön, nehogy néhány napig csupa világos szivar kerüljön forgalomba és azután hosszú ideig semmilyen. Ha nem is nagyon kényelmes e kezelés, de mindenképen szükséges.

A különlegességi szivarok elárusítási jutaléka. Míg a nagyban való elárusítás után nálunk hihetlen csekély jutalékot fizetnek, addig az országban számos különlegességi üzlet van, melyek jutaléka semmi képen sem áll összhangban azzal. És ha igaz is, hogy a nagytőzsdés áruit nagyban árusítja, a különlegességi üzletek pedig kicsinyben, ez még sincs mindenütt így. Mert alapjában véve nagyobb különlegességi üzletekben szivart, szivarkát és dohányt majdnem kizárólag nagyban adnak el, úgy, hogy feltehető, hogy az áru 80%-a 100 és 50 darabjával kell el. Azonfelül itt drága áruról van szó, melynek jutaléka mindenképen tekintélyesebb összeget tett ki. Mert a míg a szegény kistőzsdés 100

darab Dráma-szivarkát 20–30 emberre elosztva ad el és ezért 1 koronát vesz be, melyen 10 fillért keres, addig a különlegességi elárúsító ugyanazért a munkáért 60–80 fillért keres, mert 20–30 ember nála legalább 40–60 korona ára árut vesz. Nem akarunk a különlegességi árudáknak semmiképp sem ártani, de elvégre valamiféle rendnek csak kell lenni az elárúsítási viszonyokban. A hol csak kizárólag különlegességi áruda létezik, ott még hagyjék; de milyen joggal élveznek a nagy- vagy kistőzsdével egybekötött különlegességi árudák oly jutalékokat, a melyek semmi arányban nincsenek a nagytőzsdék jutalékaival vagy pláne a kistőzsdék szűkes jövedelmével?!

Naiv kérdések. Egy kíváncsi ur, a ki mindent tudni szeretne, a következő kérdéseket intézi hozzánk, a melyre megadjuk nyomban a feleleteket is:

1. Lehet-e egy nagytőzsdét bérbe adni?

Felelet: Nem! Azonban, ha van ész, akkor az engedélyt mindjárt úgy állíthatjuk ki, hogy az egy társra is szóljon, a ki azután az üzletet vezeti.

2. Kell-e egy nagytőzsde vezetéséhez pénz is?

Felelet: Bizonyos, még pedig sok pénz! Azonban ha van ész, akkor egy pénzembert fogadunk társnak is így járadékot huzunk.

3. Egy nagytőzsde engedélyeért benyújtott folyamodványban tegyük-e a legolcsóbb ajánlatot?

Felelet: Természetesen! De ha van ész, akkor az engedély elnyerése után nyomban a jutalék fölemelését kérjük és ha van ész, azt meg is kapjuk.

4. Mit nevez Ön észnek?

Felelet: Ha olyan nagy urakkal tart barátságot vagy rokonságot vagy ha oly protektorai vannak, a kiktől nem lehet semmit sem megtagadni.

5. A nyilvános rend, az igazság és az állami méltóság érdekében levőnek tart Ön ilyen rendszert?

Felelet: Tisztelt ur, Ön igen sokat kérdez tőlünk!

6. Bocsánat, hát nincs Magyarországon ilyen dolgokra hivatalos előírás?

Felelet: Kedves ur, Ön nagyon naiv!

7. Hogy lehet egy kistőzsdére szert tenni!

Felelet: Uram, Ön, ugylátszik, nagyzási hóbortban szenved! Kistőzsde kellene, más semmi?

Ha Ön még hölgy lenne, még pedig olyan, a ki bokros érdemeket szerzett a magas állami tisztviselők körül, akkor még lehetne a dologról beszélni, de Ön —!

8. Bocsánat, de ugy kell, hogy e tekintetben előírások és szabályok létezzenek; nem érnek ezek semmit?

Felelet: Vigye a manó az Ön előírásaival, mit pepecsel folyton előírásokról? Ilyenkor csak a buta hivatkozik, mi pedig megmondottuk Önnek — ész kell! Isten Önnel!

Szénnoxid és nikotin. Általánosan elterjedt vélemény szerint a szivar és szivarka mértéktelen élvezete folytán beálló mérgezési tünetek a dohány nikotintartalmára vezetendők vissz. E nézet mindenek felett a nagyközönség körében van elterjedve. Ha e nézet

helyes lenne, akkor a nikotintartalma szivaroknak a legnehezebbeknek és legegésztelenebbeknek kellene lenniök, a mi épen a gyakorlati tapasztalattal ellenkezik. Ellenkezőleg, gyakran ép azok a szivarok könnyűek, melyek dús nikotintartalmuak, mint pl. Sumatra- és pfalzi dohányok, míg a nehéz fajok, mint Havanna, Brazil- és török dolányfajok csak csekély nikotintartalmuak. E ténynek főoka abban rejlik főleg, hogy a nikotindús dohányok kevés mértékben tartalmazzák a nehezen elérhető »dohánygyantákat,« mely utóbbiaktól függ a szivar ize és aromája. Ennek folytán csak kevés levegőre van szükség, hogy a nikotin a szivar égése közben csaknem teljesen elbomoljon és a dohányoknál tényleg mindig fehér hamu maradjon vissza. Ha azonban sok dohánygyanta van jelen, akkor a beáramló levegő nem elégséges a dohánynak oly gyors és tökéletes elégsére; ennéifogva először sok szénnoxid képződik és egyuttal kevesebb nikotin ég el, úgy hogy a szivar dacára csekély nikotintartalmának nehéz és rosszul emészthető. A szivarhamu színéből lehet a végbement égési folyamatra következtetni; csak ha a dohány teljesen elég, marad tiszta fehér hamu vissza, míg minden más esetben a maradék több-kevesebb szénleválás folytán sötétre festett. Tudvalevő az is, hogy legjobb ízű az a szivar, mely lehetőleg fehér hamut ad. Ha a szivar oldalt szelet, akkor a levegő beáramlása az égési zónában meglágyodik és az elégs csökken; ennek folytán magasabb szénnoxid-képződés mellett száraz lepárlás megy végbe, melynél a nikotin elégs nélkül a füstbe megy át, a hamu fekete lesz és a szivar nehéz és rossz ízű. Ezekből kiderül, hogy a dohányzási folyamatnál a szénnoxid nagyobb szerepet játszik, mint eddig hitték és nem a nikotin játszsza a mérgezésnél e főszerepet, hanem ez a mérges gáz. A szivarka sziváznál a használt papiros jön főleg tekintetbe. Próbáljuk csak a legfinomabb papirból készült hüvelyt meggyújtani és a láng elalvása után a keletkezett füstöt lassan orrunkal beszíni vagy a szemekre hatni; azonnai heves égés érzése ébred a nyákhártyákon, mely egyedül a papiros elégsénél képződő maró alkatrészekre vezetendő vissza, míg ha ugyanezt a kísérletet tiszta, még oly erős dohánynyal ismétéljük, a hatás távolról sem lesz oly erős.

Az államháztartás II. évnegyede. A pénzügyminiszter most teszi közzé az államháztartási kimutatást a folyó év II. negyedéről április 1-től június hó végeig. Ebben az évnegyedben a tényleges bevételek 240,622,959 koronát tettek ki (1904-ben 264,748,598 koronát), a tényleges kiadások pedig 298,289,096 koronát (1904-ben 283,764,527 koronát). A bevételek összege tehát 24,125,938 korona 33 fillérrel kisebb, a kiadások összege pedig 14,524,568 korona 70 fillérrel nagyobb volt mint az 1904. év hasonló időszakában s így az 1905. év II. negyedének mérlege 38,650,507 korona 03 fillérrel kedvezőtlenebb, mint az 1904. év II. negyedének mérlege.

A kimutatás szerint az 1905. év II. negyedében a bevételek 24,125,938 kor. 33 fillérrel kedvezőtlenebb-

bek, mint az 1904. év II. negyedében, dacára annak, hogy az 1905. év II. negyedének eredményei a fogyasztási és italadóknál 675.667 kor. 90 fillérrel, a bélyegnél 1,307.111 korona 14 fillérrel, a *dohányjövédéknél* 2,053,548 kor. 78 fillérrel, a sójövédéknél 247.652 kor. 09 fillérrel, a m. kir. állami vasgyáraknál 4,527.584 kor. 37 fillérrel, a m. kir. állami nyomdánál 200.963 kor. 37 fillérrel, a különféle rendes bevételeknél 207.627 kor. 62 fillérrel, a posta, távirtda és távbeszélőnél 1,385,123 kor. 87 fillérrel, a magyar kir. államvasutak üzleti bevételeinél 1,481.495 kor. 28 fillérrel és gödöllői korona uradalom és állami lótenyészintézeteknél 329.770 kor. 68 fillérrel kedvezőbbek voltak.

A bevételek összegének kedvezőtlen eredménye azonban részben csak látszólagos, minthogy az 1904. év II. negyedének bevételei, melyekkel a most elmúlt negyedév eredményei összehasonlítottak, szokatlanul nagyok voltak, mert az 1904. év II. negyedében szűn-
vén meg az 1903-ban beállott költségvetésen kívüli állapot, e negyedévben a rendes bevételeken kívül az adó- és jogilletékhatralékok is tömegesen befolytak. Ezzel a kivételesen kedvező évnegyeddal szemben a most elmúlt negyedév eredményei természetesen fokozott mértékben kedvezőtleneknek látszanak. A költségvetésen kívüli állapot által okozott visszamaradástól azonban eltekintve, az elmúlt évnegyed bevételi eredménye elég kedvezőnek mondható, a mi a kimutatásban is kifejezést talál abban, hogy az egyenes adóknál és jogilletékeknek mutatkozó, 32.8 millió koronát tevő viszonylagos visszamaradás dacára az összbevételnél csak 24.1 millió korona visszamaradás mutatkozik.

Leglényegesebb visszamaradás mutatkozik az egyenes adóknál 26,114.069 K. 99 f., a jogilletékeknek pedig 6,639,549 K. 73 f., a mely visszamaradások részben a költségvetésen kívüli állapotnak folyományai, részben azonban csak annak a következményei, hogy az 1904. év hasonló időszakában az államnak e forrásokból eredő bevételei a fentebb említett okokból a rendesnél jóval magasabbak voltak.

Szerkesztőségünkbe a következő levél érkezett:

Igen tisztelt szerkesztő ur! Lapjának utolsó száma «El a konkurenciával» címmel cikket közölt, melynél hibeiben nem rajzolható meg a dohánykistőzsdések sanyaru helyzete. Megbecsülhetetlen érdemeket szerzett vele, mert a guruló követ többé feltartoztatni nem lehet és cikke bizonyára illetékes helyen kellő méltánylásra fog találni, hogy a tarthatatlan állapotnak vége vessék. Ha meg is kell barátkoznunk a gondolattal, hogy még sok időbe kerül, míg itt valamelyes változás fog beállni, az Ön cikke talán mégis hozzá fog járulni ahhoz, hogy a nagytőzsdés urak az amugy is sanyargatott kistőzsdésekkel kevesebbet éreztessek rossz, sokszor autokrata kedviüket és a semmi által sem indokolt függő állapotukat.

Egy — a sokért.

Előfizetési felhívás!

Felkérjük azon t. c. előfizetőinket, kiknek előfizetése a mult számban lejárt, hogy az 5 korona félévi, avagy a 10 korona egész évi előfizetési díjat postafordultával juttassák hozzánk, hogy a lap küldésében zavarok elő ne álljanak.

A „**Dohányárusok Közlönye**”-nek
kiadóhivatala.

Budapest, VI., Eötvös-utca 5.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a **Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XVI. sorsjáték) 6. osztályának huzasai folyó évi szeptember hó 27-től október hó 24-ig** tartatnak meg, még pedig a következő napokon:

Szeptember 27., 28., 29.

Okt. 2., 3., 5., 6., 7., 10., 11., 12., 13., 16., 17., 18., 19., 20., 24.

A huzások mindig délelőtt 9 órakor kezdődnek, és a **magyar királyi ellenőrző hatóság** és **királyi közjegyző** jelenlétében nyilvánosan történnek a **Magyar Királyi Szab. Osztálysorsjáték huzási termében (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utcaról)**. A sorsjegyek a 6. osztályra való megújítása a játékterv szerint, minden igény különbeni elvesztésének terhe alatt, **1905. évi szeptember hó 20-ig** eszközlendő.

Budapest, 1905. évi szeptember hó 10-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága:
Gróf TELEKY. HAZAY.

„BOURBON“

szivarkahüvelyk, az egyedüli hüvelyk, amely dohánynagyarusok és különlegességi raktárok részére ajánlható. A hüvelyküzletben divatos verseny sajátos következménye, hogy a dohánynagyarusok és különlegességi raktárok tulajdonosai már nem foglalkozhatnak haszonnal a hüvelyk elárúsításával. Ezen visszás állapotra segitendő ily feltételek mellett, hozza forgalomba az **Elster és Topf** cég a „**Bourbon**“ szivarkahüvelyket, a melyek az inreális versenyt kizárják A „**Bourbon**“ hüvelyket kitünő sikerrel vezette be már is több dohánynagyarusító u. m. **Hirsch Jakab budapesti**, továbbá az **aradi, miskolci, brassói, segesvári, kassai, kolozsvári, szabadkai, prágai, brünni, olmüci, linzi, innsbrucki stb. különlegességi árudák**. Elster és Topf lembergi cég kívánatra szivesen szolgál mintákkal és irlapokkal, melyekből a dohánynagy- és különlegességi árudák részére biztosított előnyök megtudhatók.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

ORGAN FÜR DAS GESAMMTE TABAKFABRIK U. VERSCHLEISSWESEN, WIE AUCH DER DAZU GEHÖRIGEN FÄCHER

INHALT: Fort mit der Konkurrenz. Moderne Packung. Vermischte Nachrichten.

Fort mit der Konkurrenz!

Unter Bezugnahme auf den, unter diesem Titel, in unserer vorigen Nummer erschienenen Artikel, erhielten wir von hochgeschätzter autoritativer Seite aus Wien ein Schreiben in welchem es wörtlich heisst:

„In der Nummer 17. vom 1. D. M. Ihres Journales wird die Concurenz des Detailverschleisses der Tabakverleger gegen die Trafikanten besprochen. In dieser Erörterung findet sich der Satz: Hinderlich war nur der Umstand, dass in manchen Einrichtungen und Gepflogenheiten das ungarische mit dem österreichischen Tabakmonopol einseitlich vorgeht.“

Abgesehen davon, dass die in Discussion gezogene Angelegenheit keine solche ist, welche nach den geltenden Normen und Übereinkommen eine einseitliche Regelung erheischen würde, sondern vielmehr beiden Monopolsverwaltungen freie Hand lässt, bin ich in der Lage zu constatiren, dass den Wiener Verleger längst der Detailverschleiss gegen adaequate Erhöhung der Provision vom Grossverschleisse eingestellt worden ist. Auch in grösseren Provinzstädten werden vacant werdende Tabakverläge nur ohne Concedierung eines Detailverkaufes wiederbesetzt.“

Diese Berichtigung welche wir Sr. Hochwohlgeboren dem Herrn k. k. Ministerialrath Dr. Hans von Svoboda verdanken, nehmen wir zur erfreulichen Kenntniss. Sie beweist nämlich, dass man in Österreich schon längst den Anfang damit gemacht hat, die traurige Lage in welcher sich die Tabakkleinverschleisser befinden zu verbessern; sie beweist, dass die von uns angeregte, in Rede stehende Neuerung, in Österreich längst erkannt und ohne viel Umstände, eingerichtet

wurde; Wenn wir hievon keine Kenntniss hatten, so gestehen wir es ehrlich ein, dass dies ein Fehler unsererseits war, obgleich wir in dieser wie in ähnlichen Fragen, bei den hierortigen competenten Stellen Erkundigungen eingelegt hatten. Dass man hier die österreichischen Tabakverschleissverhältnisse so wenig kennt, das werden wir uns in Zukunft merken.

Und nun kehren wir zu unserem Artikel zurück.

Wie sich denken lässt, hat uns derselbe hunderte von Zuschriften ins Haus gebracht, welche sämtlich dem Inhalte des Artikels enthusiastisch zustimmen. In der That finden wir durch die Regelung dieser Angelegenheit, ein altes Unrecht gutgemacht, indem dem Verschleisser der Detailverkauf gänzlich überlassen wird. Das was die Grossverschleisser denen die Sache noch immer nicht einleuchten will, dagegen vorbringen können, ist vollständig hinfällig. Die Ausfuhr von Tabak und Zigarren an die Kleintrafikanten, ohne Kleintrafik vermindert vorerst ihre Spesenlast, nachdem sie keine solch theure Lokalitäten, kein solch grosses Personal, keine luxuriöse Beleuchtung etc. etc. zu bestreiten haben werden. Ausserdem, dürfte ihnen, sowie in Österreich die Verkaufsprovision entsprechend aufgebessert werden.

Was nun das Personal betrifft, die in den Grosstrafiken dadurch weniger gebraucht werden, dürfte es durch die Zunahme des Kleinverschleisses, genug Plätze geben, um diesen eine eigene Tabaktrafik zu sichern, oder Verwendung in Kleinverschleiss zu finden. Im Übrigen ist deren Zahl nicht gar so gross um dabei in Betracht gezogen zu werden.

Man behauptet aber auch von gegnerischer Seite, das der Streit wegen Ausfuhr der Zigarren, trotzdem kein Ende nehmen werde da die Kleinverschleisser auch dann behaupten werden, es werde Protektion geübt. Nun denn

was das anbelangt, wird vor Allem die Grundlage solcher Anklagen, durch Einstellung des Kleinverschleissbetriebes in den Grosstrafiken, entzogen. Denn erstens wird ja, das Interesse des Grossverschleissers einen oder den anderen zu bevorzugen fehlen, zweitens kann ja dabei mittelst Vorschrift gearbeitet werden, bei deren Einhaltung, jede Anklage verstummen muss, drittens aber wird ja das Verlangen nach dieser oder jener Waare überhaupt nicht mehr vorhanden sein, denn das Publikum wird keine Bezugsquelle mehr haben, von der es heute vermeint, dass blos dort und zwar in der Grosstrafik, die beste Waare zu haben ist.

Zum Schlusse sei noch hier erwähnt, dass die in dieser Angelegenheit competenten Amtsstellen, derselben sehr sympatisch gegenüberstehen und das der demnächst einzuleitenden Aktion, der beste Erfolg sicher ist.

Moderne Packung.

Der riesige Fortschritt, welchen die Verpackung sämtlicher in den Fabriken der k. u. Tabakfabriken erzeugten Produkte aufzuweisen hat, muss vor Allem anerkannt werden. In Hinblick zu den Verpackungen der Tabake und Zigarrensorten, wie sie noch vor 12—15 Jahren üblich war steht die dermalige Verpackung auf sehr hoher Stufe. Indess darf man sich in unseren Tagen mit einem derartigen Fortschritte und wäre er auch noch so anerkennenswerth nicht begnügen. Namentlich gilt dabei der gute Geschmack und Eleganz in der Ausstattung, welche einer fortwährenden Correctur bedürfen.

An den Specialitätensorten merkt man es deutlich, dass die k. u. Tabak-Regie Sinn und Geschmack für derlei Ausstattung hat. Warum also nicht auch für die in allgemeinen Verschleiss sich befindlichen Sorten!

Wir verlangen nicht, dass die billigen Sorten in theuren Packungen erscheinen sollen; auch fällt es uns nicht ein, hierin den deutschen Fabrikaten nachzuzahlen, die häufig zu einer 10 Pfennig Zigarre eine elegante Ausstattung liefern, die mehr werth ist, als die Zigarre selbst; was wir aber wünschen möchten ist die gründliche Entfernung alles Schablonenhaften. Gibt es ja endlich so viel verschiedene Packungsorten, die praktisch, hübsch und dabei doch wohlfeil zu stehen kommen, wie es auch andererseits in Hinsicht der Drucksorten heutzutage einen Wettkampf gibt, wobei jeder Tag was Neues bringt.

Wir sehen es nicht ein, dass zum Beispiel die auf den Zigarrenkistchen geklebten Drucksorten, fast alle

beinahe einander ähnlich sind. Hier dürfte ein krasser Farbenunterschied auch den Verschleissern willkommen sein, deren Vorräthe dadurch in den Schaufenstern gewinnen. Und noch eines! Sind die Benennungen der Zigarren und vieler Sorten Tabake sich auch seit fast einem halben Jahrhundert ganz gleich geblieben, so halten wir es für einen sehr grossen Fehler, dass die Bezeichnungen der Farben ungarisch lauten. Oder hat man es schon einmal gesehen, dass die deutschen Fabrikanten, die ja ebenfalls ihre Sprache lieben, Zigarrenkisthen mit «hell» «dunkel», «braun», «lichtbraun» u. s. w. bezeichnen? In der ganzen Welt gibt es für Zigarren nur die spanische Farbenbezeichnung. Man thut diess schon deshalb, um damit quasi der Havannah Ursprung der Zigarrendecke zu deklariren. Doch sei dem wie immer, bei Zigarren ist es gebräuchlich, diese die Farbenbezeichnung, «Maduro, Oskuro, Claro, Colorado», u. s. w. lautet. Auch die Öster-Zigarren Fabriken benützen diese Bezeichnungen, die noch niemals von Jemandem beanstandet wurde. Übrigens erleichtert das auch dem Verschleisser den Verkauf, weil sonst jede Kunde die Farben-Nuance zu sehr untersucht, und nachdem es ihr leicht gemacht wird, durch die allzu deutliche Bezeichnung zu wählen, der Verschleisser aber niemals alle diese Bezeichnungen auf Lager hat, entsteht so manche Kalamität, welche vermieden werden könnte, weil die Kistchen, die gebräuchlichen, internationalen Bezeichnungen tragen.

Zum Schlusse erwähnen wir noch der Oberkiste, welche von manchen Fabriken in bezug ihrer Länge und Tiefe nicht immer vorschriftsmässig von den Lieferanten übernommen werden, weil die darin enthaltenen 60 Kisthen die Oberkiste nicht gehörig ausfüllen. Es ist übrigens auch möglich, dass die Kisthen selber, von Seite mancher Fabriken kleiner geliefert werden, weil dieselbe manchmal offen anlangen, was die lockere Verpackung verursacht, Allenfalls aber, gebührt auch der Oberkiste eine genaue Aufmerksamkeit, zumal dieselben bekanntlich aus sehr schwachen Brettern zusammengestellt wird und auch sonst sehr leicht gearbeitet ist.

Vermischte Nachrichten.

Personalien. Der hauptstädtische Finanz-Director, Her. kön. Rath *Karl Wolfrumb* ist von seiner Badereise bereits zurückgekehrt und hat seine Agenden wieder übernommen.

Helle und dunkle Zigarren. Kürzlich wurden von Seite einer Fabrik ungefähr 70 Kisten *Trabuco* Zigarren in das Verschleiss-Magazin abgeliefert, darin jede einzelne Schachtel die Bezeichnung «világos» oder «világos barna» trug. Wenn schon einmal ein solcher Reichthum von hellen Deckblätter vorhanden ist, wäre es wohl angezeigt, die Verpackung dieser Zigarren derart vorzunehmen, dass die Hälfte oder ein Drittheil auch aus dunkleren Farben bestehe,

damit nicht innerhalb einiger Tage bloß helle Zigarren veransgibt werden können und darauf lange Zeit gar keine. Ist diese Manipulation auch nicht sehr bequem, so ist sie innerhien sehr nothwendig.

Die Verschleissprovision bei den Specialitäten Zigarren. Während für den Tabak Grossverschleiss bei uns, die unglaublichst geringfügigsten Provisionen bezahlt werden, gibt es im Lande eine Menge Specialitätengeschäfte, deren Provision damit in gar keinem Einklange stehen. Und wenn es auch richtig ist, dass der Tabakgrossverschleisser die Waaren im Grossen verkauft, und die Specialitätengeschäfte im Kleinen, so trifft das ebenfalls nicht überall zu. Denn im Grunde genommen, werden im grösseren Specialitätengeschäften Zigarren, Zigaretten und Tabak, fast ausschliesslich im grossen verkauft, so, dass man annehmen kann 80% der Waaren geht per 100 und 50 Stück ab. Ausserdem aber, handelt es sich dabei um theure Waaren wo die Provision immer einen nennenswerthen Betrag ergibt, Denn, wenn der arme Tabakkleisverschleisser 100 Stück Drama Zigaretten an 20—30 Personen abzugeben hat, so hat er im ganzen 1 Krone eingenommen und 10 Heller verdient, während dem Specialitätenverschleisser für dieselbe Arbeit 60—80 Heller bezahlt wird, indem 20—30 Personen zumindest für den Betrag von 40—60 Kronen einkaufen. Wir wollen darum den Inhabern der Specialitätengeschäfte nicht schaden, aber am Ende muss ja doch endlich eine gewisse Ordnung in den Verschleissverhältnissen obwalten. Wo es lediglich eine Specialitätenhandlung ist, da lassen wir die Sache noch gelten, wie kommen aber die mit Gross oder Kleintrafik verbundenen Geschäfte dazu Provisionen zu beziehen, die in keinem Verhältnisse zu den Grosstrafik Provisionen oder dem Verdienste aus dem Kleinhandel, stehen?

Naive Fragen. Ein neugieriger Herr der Alles gerne wissen möchte, richtet folgende Fragen an uns, die wir auch beantwortet am seine Neugierde zu befriedigen:

1. Kann man eine Grosstrafik verpachten:

Antwort: Nein. Wenn man aber klug ist, dann lässt man seine Licenz gleich derart ausstellen, dass sie auch auf einem Compagnon lautet, der das Geschäft dann führt.

2. Benöthigt man zur Führung einer Grosstrafik auch Geld?

Antwort: Gewiss, sogar sehr viel! Wenn man aber klug ist, dann sucht man sich einen Geldmann, welcher Compagnon wird und bezieht also derart eine Rente.

3. Soll man beim Einreichen um eine Grosstrafik Licenz den billigsten Anbot machen?

Antwort: Natürlich! Wenn man aber klug ist, so reicht man nach Erhalt der Licenz sofort um Erhöhung der Provision ein und, wenn man klug ist, wird das auch bewilligt.

4. Was heissen Sie klug?

Antwort: Wenn Sie mit grossen Herren befreundet oder Verwandt sind, oder wenn Sie solche Protektoren haben, denen man nichts abschlagen darf.

5. Halten Sie eine derartige Wirtschaft, als im Interesse der öffentlichen Ordnung, der Gerechtigkeit und der staatlichen Würde gelegen?

Antwort: Geehrter Herr, Sie fragen uns zu viel!

6. Pardon, gibt es denn in Ungarn für derartige Dinge keine amtlichen Vorschriften?

Antwort: »Lieber Herr Sie sind sehr naiv!«

7. Wie erhält man eine Tabakkleintrafik?

Antwort: Mein Herr, es scheint uns, dass Sie an Grössenwahn leiden, was? Sie wünschen eine Kleintrafik, sonst aber sind Sie gesund! Na, wenn Sie noch eine Dame wären und zwar eine solche die sich Verdienste um die hohen Staatsdiener erworben, so liesse sich davon reden, aber Sie — ?

8. Pardon, aber es muss gewisse Vorschriften nach dieser Richtung hin geben, zählen die nichts?

Antwort: Hol Sie der Kukul mit Ihren Vorschriften, was fasseln Sie immer von Vorschriften, auf solche beruft sich nur stets der Dummkopf und wir sagten Ihnen ja — klug muss man sein — Adieu!

Aus der Pfalz. In dem Tabakpflanzorte Bellheim wurde in den letzten Tagen sämtlicher 1904er Tabak zur Ablieferung gebracht. 6260 Zentner Haupttabak gingen zu durchschnittlich 21—22 Mk. und 1020 Zentner Sandblätter zu 16—19 Mk. ab. Alles per Zentner.

Hochgeerter Herrn Redacteur!

In der letzten Nummer Ihres Blattes haben Sie einen Artikel »Fort mit der Konkurrenz« gebracht, in dem die missliche Lage der Tabakkleinverschleisser nicht wahrheitsgetreuer geschildert werden konnte. Sie haben sich dadurch ein unschätzbare Verdienst erworben, denn, wo der Stein einmal ins Rollen gebracht ist, wird Ihr Artikel sicherlich nicht verfehlen, höheren Ortes entsprechend gewürdigt zu werden, um dem auf die Dauer unhaltbaren Zustande ein Ende zu machen. Wenn wir uns auch mit dem Gedanken vertraut machen, dass immerhin noch viel Zeit verstreichen muss, bis hier Wandel geschäft wird, so trägt Ihr Artikel vielleicht dazu bei, die Herren Grosstrafikanten zu veranlassen, den sowieso geplagten Kleinverschleissern weniger ihre üble — oft, autokratische Laune und die durch nichts motivirte Abhängigkeit fühlen zu lassen.

Uno pro multis!

A legjobb gyúfa a legolcsóbb!!

Kétségtelenül ilyen a következő, mindenütt jól ismert fajta:

Biztonsági gyújtó:

Honvédszobor gyújtó
Millenium
Népgyufa
Buzbrothers (svédgyufa
karddal)

Krokodil gyufa
Eiffel torony gyufa
Telegráf

Szalony gyújtó:

Millenium gyújtó
Népgyufa
Germán gyufa
Krokodil
Pearlmatches.

Ezen fajok, kitűnő minőségüknél fogva, több világkiállításon nyertek díjakat legutóbb Párisban 1900-ban, Grand Prix-t és arany érmet. (Pojatzi cég.)

Raktárak Budapesten:

DARVAS S. ÉS TÁRSA

V., Hold-utca 9.

LOTTER ÁGOST

VI., Kemnitzer-utca 10.

Feltűnő újdonság.

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a
dohányzó egyszer veszi és többé
mást nem szíhat

Elismert legjobb

szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Goldzieher Gézánál

Budapest, V., Báthory-utca 7. szám.